

14.01.2025

Dnro 1197/03.04.04.04.10/2023

Asia Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittaja Tapio Sakari Vaali, Ruovesi

Päätös, josta valitetaan

Ruoveden kunnanvaltuuston päätös 8.5.2023 § 15

Kunnanvaltuusto on valinnut kunnanhallitukseen seitsemän jäsentä ja kullekin heistä henkilökohtaisen varajäsenen. Kunnanhallitus on lisäksi valinnut kunnanhallitukselle varsinaisista jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Vaali on vaatinut kunnanvaltuuston päätöksen kumoamista.

Kunnanjohtaja on valtuuston kokouksessa ohjeistanut valtuutettuja virheellisesti suhteellisen vaalin suorittamisesta. Ohjeistus aiheutti sen, että keskusta ja sosiaalidemokraatit merkitsivät suhteellisen vaalin ehdokaslistaan ainoastaan oman ryhmänsä ehdokkaita. Tämän seurauksena kunnanhallituksen kokoonpano ei vastannut kuntavaalien jälkeistä puolueiden välistä neuvottelutulosta, jossa keskustalla oli yksi paikka kunnanhallituksessa. Mikäli keskusta ja sosiaalidemokraatit olisivat kunnanjohtajan ohjeista poiketen muodostaneet laajemman listan, olisi kunnanhallituksen kokoonpano varmasti ollut toinen.

Lausunnot ja selitykset

Kunnanhallitus on antanut lausunnon.

Vaali on antanut selityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Sovellettavat säännökset ja hallintosäännön määräykset

Kuntalain 105 §:n 4 momentin mukaan suhteellista vaalia toimitettaessa sovelletaan, mitä kuntavaaleista vaalilaissa säädetään. Lisäksi valtuusto voi antaa määräyksiä vaalin toimittamisesta. Suhteellinen vaali ja vaadittaessa myös enemmistövaali on toimitettava suljetuin lipuin. Äänten mennessä tasan ratkaisee arpa.

Vaalilain 146 §:n 2 momentin mukaan ehdokkaita asetettaessa kahdella tai useammalla puolueella on oikeus yhtyä vaaliliitoksi sopimalla siitä keskenään. Kahdella tai useammalla valitsijayhdistyksellä on oikeus vastaavalla tavalla muodostaa yhteislista. Vaalilain 148 §:ssä säädetään kiellosta olla ehdokkaana useammalla listalla.

Ruoveden hallintosäännön 113–118 §:ssä on määräykset ehdokaslistojen laatimisesta, jättämisestä, tarkastuksesta, oikaisemisesta, ehdokaslistojen yhdistelmästä sekä suhteellisen vaalin toimittamisesta ja vaalin tuloksen toteamisesta.

Esitetty selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kunnanhallituksen lausunnon mukaan kunnanjohtaja on ohjeistanut valtuustoryhmiä merkitsemään oman ryhmän ehdokkaiden nimet siinä järjestyksessä kuin ne halutaan valittavan hallitukseen. Toteamuksella, että naapuripuolueiden ehdokkaita ei merkitä listalle, kunnanjohtaja viittasi kunnanvaltuuston kokouksen edellisessä asiakohdassa käsillä olleeseen tilanteeseen, jossa suhteellisen vaalin ehdokaslistoille valittaessa valtuuston puheenjohtajistoa oli merkitty ehdokkaita tiedustelematta ennalta heidän halukkuuttaan olla ehdokaslistalla. Tämä oli johtanut siihen, että samoja henkilöitä oli kahdella eri listalla. Teknisten vaaliliittojen mahdollisuudesta ei erikseen ohjeistettu, koska olettamuksena on, että kunnanvaltuuston jäsen, joka on asettunut ehdolle edeltävissä kuntavaaleissa, tuntee yleisellä tasolla riittävästi sen, mitä kuntavaalien järjestämisestä säädetään, miten suhteellinen vaali suoritetaan ja miten vertailuluvut määräytyvät. Kunnanhallituksen jäseniä valittaessa muodostettiin yksi tekninen vaaliliitto ja kolme yhden puolueen ehdokkaista muodostettua ehdokaslistaa.

Luottamustoimeen esitettävä henkilö voi suhteellista vaalia toimitettaessa olla ehdokkaana vain yhdellä ehdokaslistalla. Edellä selostetun selvityksen mukaan valituksessa mainitun kunnanjohtajan ohjeen tarkoituksena on ollut estää saman ehdokkaan merkitseminen useammalle ehdokaslistalle. Valituksessa tarkoitettuun neuvotteluun osallistuneet puolueet eivät ole vaalia toimitettaessa laatineet yhteistä ehdokaslistaa neuvotteluissa sovitun paikkajaon varmistamiseksi. Asiassa esitetyn selvityksen ei kuitenkaan voida katsoa

tämän johtuneen siitä, että valtuutetuille olisi annettu virheellinen tai harhaanjohtava ohje, jonka vuoksi heillä olisi ollut väärä käsitys siitä, voiko vaaliin osallistua useamman valtuustoryhmän yhteisellä ehdokaslistalla.

Valtuuston päätös kunnanhallituksen jäsenten ja varajäsenten valinnasta ei ole valituksessa esitetyillä perusteilla virheellisessä järjestyksessä syntynyt eikä muutoinkaan lainvastainen.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Marianne Kivistö

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Kaija Laitanen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asiansihteerin sähköpostilla.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös

Tapio Vaali
kirjeitse

Oikeudenkäyntimaksu 270 euroa, laskutetaan myöhemmin
(Tuomioistuinmaksulaki 2 § ja oikeusministeriön asetus tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta 1122/2021)

Oikeudenkäyntimaksun määräämiseen saa vaatia oikaisua alla ilmenevällä tavalla.

Jäljennös maksutta

Ruoveden kunnanhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
sähköpostitse

Ohje oikeudenkäyntimaksua koskevan oikaisuvaatimuksen tekemiselle

Maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua maksun määränneeltä päätöksen esittelijältä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisuvaatimus toimitetaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa puhelusta peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla <https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>